

POSTANOWIENIE

25 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 25 lipca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku A.W.

z udziałem D.K., D.K.1, Syndyka masy upadłości A.K., S.K. i M.C.

o zasiedzenie,

oraz z wniosku M.C.

z udziałem A.W., D.K., D.K.1, Syndyka masy upadłości A.K. i S.K.

na skutek skargi kasacyjnej D.K. oraz skargi kasacyjnej M.C.

od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z 6 lutego 2024 r., IV Ca 892/21,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną M.C.,**
- 2) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej D.K.,**
- 3) nie obciąża D.K. kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 4) oddala wniosek A.W. o zasądzenie na jej rzecz od M.C. zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

[M.O.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 lutego 2024 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie w sprawie z wniosku A.W. z udziałem D.K., D.K.1, A.K., S.K. i M.C. o stwierdzenie zasiedzenia oraz z wniosku M.C. z udziałem A.W., D.K., D.K.1, A.K. i S.K. o stwierdzenie zasiedzenia, na skutek apelacji A.W., apelacji D.K. i apelacji M.C. od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w

Warszawie z 14 grudnia 2020 r., zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, iż w punkcie 2) stwierdził, że S.B. nabył z dniem 7 października 2009 roku przez zasiedzenie własność nieruchomości stanowiącej projektowaną działkę ewidencyjną nr [...] o powierzchni 594 (pięćset dziewięćdziesiąt cztery) m², uwidocznionej na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu geodezji M.Z., zaewidencjonowanej w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym pod pozycją [...], będącej częścią nieruchomości stanowiącej działkę numer [...], dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr [...]. uznając mapę do celów sądowych za integralną część postanowienia; oddalił apelację uczestniczki postępowania D.K.; oddalił apelację uczestnika postępowania M.C., a ponadto rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Skargi kasacyjne na powyższe rozstrzygnięcie wnieśli uczestnik M.C. oraz uczestniczka D.K.

Uczestnik zaskarżył postanowienie Sądu odwoławczego w całości i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części, tj. w zakresie pkt I i pkt III oraz w zakresie pkt V (rozstrzygnięcia o kosztach w zakresie Uczestnika M.C.) tego orzeczenia; oraz poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z 14 grudnia 2020 r. oraz orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie w przypadku niemożności orzeczenia na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. – o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu II instancji w części, w zakresie pkt I i pkt III oraz pkt V tego orzeczenia oraz ww. postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w części, tj. co do rozstrzygnięcia o zasiedzeniu własności nieruchomości.

Z kolei uczestniczka zaskarżyła orzeczenie Sądu *ad quem* – wobec ppkt I, II oraz IV sentencji. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie we wskazanej części, a także o uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Południe w Warszawie z 14 grudnia 2020 r., w zakresie ppkt 1. i 4. (w części, dotyczącej oddalenia wniosku o zasądzenie na rzecz D.K. kosztów postępowania) sentencji orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie, o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie we wskazanej części i orzeczenie co do istoty

sprawy poprzez oddalenie wniosku z 7 stycznia 2013 r.

Uczestniczka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wobec występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, po myśli art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W odpowiedziach na skargi kasacyjne uczestnika oraz uczestniczki wnioskodawczyni A.W. wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania. Z kolei uczestnik w odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestniczki wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna uczestnika podlegała odrzuceniu.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Poza spełnianiem ogólnych wymagań dla pisma procesowego, skarga kasacyjna powinna również zawierać prawidłowo sformułowane elementy konstrukcyjne określone w art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c. Jednym z tych elementów jest wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Braki w zakresie elementów konstrukcyjnych skargi, a więc również w zakresie jej wniosków, skutkują odrzuceniem skargi *a limine* bez uprzedniego wezwania o usunięcie dostrzeżonych braków (postanowienie SN z 24 października 2022 r., I CSK 3656/22). Wniosek taki wynika z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. *in medio* oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z przywołanych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak elementów konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c. (postanowienie SN z 24 czerwca 2022 r., I CSK 2657/22).

W świetle art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. konieczne jest oznaczenie w skardze zakresu, w jakim zaskarżony wyrok ma zostać uchylony lub uchylony i zmieniony, albo wprost, albo co najmniej przez jednoznaczne odesłanie do prawidłowo określonego zakresu zaskarżenia. Sąd Najwyższy nie ma możliwości ustalania za stronę skarżącą tego, czy żądanie w skardze uchylenia zaskarżonego wyroku miałoby oznaczać wyrok jako całość, czy wyrok w zaskarżonej (lub jeszcze innej) części (zob. np. postanowienie SN z 26 września 2022 r., I CSK 1563/22). Określenie zakresu zaskarżenia oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia stanowią przedmiot odrębnych wymogów formalnych skargi

kasacyjnej, co oznacza, że strona powinna w obu tych kwestiach odrębnie sformułować własne stanowisko (zob. np. postanowienia SN: z 20 kwietnia 2022 r., I CSK 2268/22; z 18 maja 2023 r., II CSKP 1087/22).

Bezwzględnym wymogiem jest, aby zakres zaskarżenia i wnioszek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane, przy czym brak tej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi (zob. m.in. postanowienia SN: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13; z 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13; z 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16).

Wobec braku korelacji między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego w *petitum* skargi uczestnika w niniejszej sprawie skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Z kolei skarga kasacyjna uczestniczki nie została przyjęta do rozpoznania z uwagi na niewystarczające uzasadnienie wniosku, a w konsekwencji niewykazanie występowania w sprawie zagadnienia.

Zagadnienie wskazywane jako istotne i podlegające ocenie na etapie postępowania w ramach tzw. przedsądu powinno zostać sformułowane wraz z przytoczeniem argumentów prawnych świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11; z 7 czerwca 2005 r., V CKN 3/05; z 16 marca 2007 r., III CSK 34/07). Konieczne jest też wskazanie argumentów przekonujących o istotności zagadnienia (zob. postanowienie SN z 24 lipca 2007 r., IV CSK 207/07). Ponadto, ma to być zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa (postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08).

Niezależnie od lakoniczności uzasadnienia wniosku w niniejszej sprawie, uczestniczka formułuje zagadnienie w sposób wskazujący, iż w jej ocenie nietrafność rozstrzygnięcia Sądu *ad quem* wynika z faktu, iż w sprawie przedmiotem zasiedzenia miałyby być nieruchomości rolne. Tymczasem kwestia ta w ogóle nie była przedmiotem oceny i wniosków w postępowaniu przed Sądem

odwoławczym, zaś ewentualne zagadnienie nie może pozostawać od wnioskowania i wykładni przyjętej w zaskarżonym orzeczeniu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji, w tym w zakresie odrzucenia kasacyjnej uczestnika na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., zaś co do odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej uczestniczki – na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania w zakresie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej uczestniczki rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Z kolei wniosek zgłoszony w odpowiedzi na skargę uczestnika został powiązany z wnioskiem o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania. Tym samym nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego, skoro w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów łączy ze wskazanymi przez siebie – innymi – rozstrzygnięciami. Pełnomocnik wnioskodawczyni nie wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej, a takie rozstrzygnięcie zapadło w tym zakresie w niniejszej sprawie (postanowienia SN: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12; z 14 kwietnia 2023 r., I CSK 3486/22).

SSN Kamil Zaradkiewicz

(M.M.)

[r.g.]